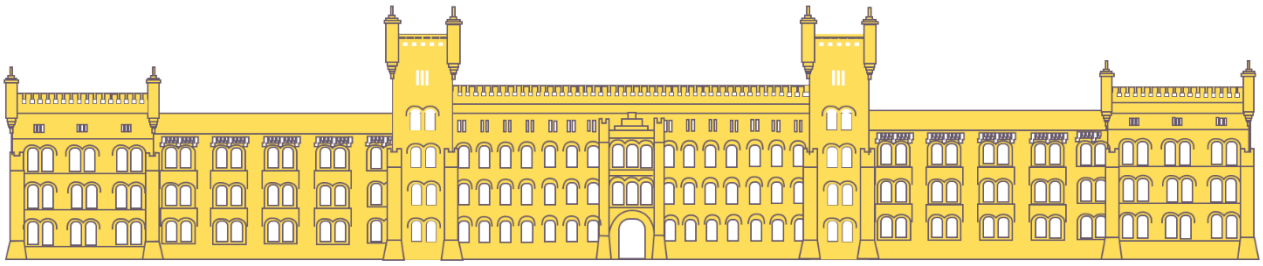
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В УМОВАХ ВІЙНИ

Збірник тез доповідей
ІІ Міжнародної науково-практичної конференції

15 квітня 2026 року

CIVIL PROTECTION IN TIMES OF WAR

The proceedings of the Second International Scientific and Practical Conference

15 April 2026

Цивільний захист в умовах війни : збірник тез доповідей ІІ Міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 15 квітня 2026 року. Львів: ЛДУБЖД, 2026. 395 с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

Василь ЛОЇК	кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Ярослав ІЛЬЧИШИН	кандидат педагогічних наук, начальник науково-дослідного центру, ЛДУБЖД
Роман ЯКОВЧУК	доктор технічних наук, доцент, начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Ольга МЕНЬШИКОВА	кандидат фізико-математичних наук, доцент, заступник начальника з навчально-наукової роботи навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Андрій ГАВРИСЬ	кандидат технічних наук, доцент, заступник начальника кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександр СИНЕЛЬНІКОВ	кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Роман ВЕСЕЛІВСЬКИЙ	кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Павло БОСАК	кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Андрій ТАРНАВСЬКИЙ	кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Ольга БАБАДЖАНОВА	кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Мар’ян ЛАВРІВСЬКИЙ	старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Михайло ІШИЧКІН	старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександр ЛЮБОВЕЦЬКИЙ	старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександра ПЕКАРСЬКА	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Сергій СЕМЕНЮК	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Микола МАЛИХІН	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Вікторія ФІЛІППОВА	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

У збірнику тез ІІ Міжнародної науково-практичної конференції «Цивільний захист в умовах війни» висвітлено досвід сучасних тенденцій і викликів в організації цивільного захисту в умовах війни, а також формування основних напрямків вдосконалення та розвитку системи цивільного захисту.

Для наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів освіти, працівників наукових, виробничих установ, підрозділів ДСНС України, представників державних та місцевих органів влади, громадських і професійних організацій та здобувачів вищої освіти.

Автори тез доповідей несуть особисту відповідальність за зміст представлених публікацій, достовірність результатів і дотримання вимог академічної доброчесності. Редколегія не несе відповідальності за порушення правил правопису в друкованих авторських матеріалах.

The proceedings of the Second International Scientific and Practical Conference "CIVIL PROTECTION IN TIMES OF WAR" highlight current trends and challenges in the organisation of civil protection during wartime, as well as the development of key directions for improving and developing the civil protection system.

For academic, academic-teaching and teaching staff of educational institutions, employees of research and industrial organisations, units of the State Emergency Service of Ukraine, representatives of state and local authorities, public and professional organisations, and students of higher education.

The authors of the abstracts bear personal responsibility for the content of the submitted publications, the accuracy of the results and compliance with the requirements of academic integrity. The editorial board is not responsible for spelling errors in the authors' printed materials.

УДК 614841

ОРГАНІЗАЦІЯ ГАСІННЯ ПОЖЕЖ НА ВІДОМЧИХ ОБ'ЄКТАХ ПОЧИНАЮЧИ З 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ

Ярослав ФЕДЮК
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Указом президента України від 24.02.2022 №64/2022 «Про введення в дію воєнного стану в Україні» затвердженим постановою Верховної Ради України від 24.02.2022 №2102-IX, на всій території України з 5:30 24 лютого 2022 року запроваджено воєнний стан строком на 30 діб.

Таке рішення ухвалено у зв'язку з військовою агресією проти України та на підставі пропозицій Ради національної безпеки та оборони й відповідно до Українського законодавства. Експертна комісія ДСНС України з визначення рівнів та класів надзвичайних ситуацій затвердила 40000 – НС воєнного характеру Державний рівень.

З початку повномасштабного вторгнення на території України військ Російської Федерації широко застосовуються різноманітні засоби ураження, а саме зростання активності застосування противником малорозмірних безпілотних літальних апаратів (БпЛА) представляє потенційну загрозу не тільки на передньому краю ведення бойових дій, а і в глибокому тилу, де диверсійно-розвідувальні групи противника здійснюють за допомогою БпЛА спроби деструктивного впливу на об'єкти критичної інфраструктури, а саме нафтогазопромислового комплексу, енергетики, військові об'єкти із використанням запалювальних та вибухових пристроїв. Такий стан справ призвів до необхідності виконання певних заходів, пов'язаних в першу чергу з укриттям від впливу запальних та вибухових пристроїв. Постає питання пошуку та реалізації шляхів комплексної протидії БпЛА,

Особовий склад оперативно – рятувальних служб який залучається до ліквідації з ризиком для свого життя залучається до ліквідації наслідків влучання.

Чотири роки війни в Україні, а суб'єкти господарювання у власності яких на утриманні об'єкти підвищеної небезпеки не приділяють належного захисту від екстремальних умов, тримаючи надію на знешкодження засобів ураження Військово-повітряними силами Збройних Сил України, і професійними діями підрозділів ДСНС під час ліквідації.

Провівши аналіз нормативно-довідкової літератури для підрозділів ОРС ЦЗ ДСНС України прийшли до висновку, що ні в наказі МВС України № 340 від 26 квітня 2018 року «Про затвердження статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж», ні в наказі ДСНС України від 02.04.2024 № 375 «Рекомендації про особливості виконання органами управління та підрозділами ДСНС завдань за призначенням у населених пунктах і на територіях під час збройної агресії», ні в довіднику КГП, не регламентовані дії підрозділів при ураженні об'єктів чи територій від запалювальної зброї.

Для гасіння запалювальних речовин і пожеж, що вони спричиняють, у всіх випадках у першу чергу ліквідуються пожежі, які ускладнюють виконання бойового завдання чи створюють загрозу людям, транспорту, бойовій техніці і майну.

Ефективне гасіння відбудеться при засипанні місця горіння землею, піском, цементним розчином, глиною, мулом, збивання полум'я свіжозрубленим галузям деревини чи чагарнику.

Запалювальні речовини не слід гасити водою, оскільки це викликає хімічну реакцію: високі температури горіння розділяють воду на водень та кисень, викликаючи сильні вибухові газові реакції, а білий та пластифікований фосфор як і самозаймисті на повітрі речовини збільшують інтенсивність горіння.

Для захисту особового складу від осколкових поранень та травм не обладнані надійні укриття у вигляді перекритих щілин чи бліндажів на відстанях від місць зберігання, що відповідають їх вибуху з моменту виникнення пожежі.

Для мінімізації ушкодження пожежної техніки та травмування особового складу підрозділів ДСНС залученого до реагування біля місць зберігання повинні бути обладнані окопи повного профілю на відстанях виходячи з ефективності подачі вогнегасячих засобів, що відповідають технічним характеристикам засобів пожежогасіння, для захисту засобів пожежогасіння (пожежних автомобілів, мотопомп) від осколків (уламків) повинні бути обладнані укриття на відстанях, виходячи із їх технічних характеристик, а для пожежних рукавів – відриті канави.

Прикладом такого захисту за основу можна обрати акт дослідних випробувань елементів захисту польових складів від ураження вибухонебезпечними предметами, що застосовуються ударними безпілотними літальними апаратами (затверджений начальником Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки Збройних Сил України від 27.06.2016 року) та аналогічним чином улаштувати позиції для підрозділу ДСНС України що прибув на ліквідацію пожежі.

Для пожежної техніки на безпечній від вибуху зоні, з кутів будівлі де руйнування споруди буде найменшим улаштувати навіс з каркасом, виготовленим з сітки типу «рябиця» оцинкована, що має найвищу ефективність відносно навісу з каркасом, виготовленим з сітки зварної, та навісу з каркасом, виготовленим з сітки фасадної поліетиленової, для захисту місць позицій ДСНС від ураження вибухонебезпечними предметами.

Завчасна підготовка до реагування на можливу нештатну ситуацію суттєво знизить ризик загибель та травмування особового складу залученого до реагування, та мінімізує пошкодження пожежної техніки що залучена на ліквідацію події. Знання про ситуацію, яке сприяє цього типу діям, володіння інформацією з яким відповідним обладнанням та підготовкою особового складу, дасть можливість, ефективно виконувати оперативні дії із застосуванням нової незвичної тактики гасіння, де в окремих випадках замість використання води або піни доведеться працювати з піском та цементом, щоб гасити вогонь.

ЛІТЕРАТУРА

1. Наказ ДСНС України від 02.04.2024 № 375 РЕКОМЕНДАЦІЇ про особливості виконання органами управління та підрозділами ДСНС завдань за призначенням у населених пунктах і на територіях під час збройної агресії
2. Протокол засідання експертної комісії з визначення рівнів та класів надзвичайних ситуацій ДСНС України №3-22 від 24.02.2022 року.
3. Довідник керівника гасіння пожежі – Київ: ТОВ «Літера-Друк», 2016, - с.320.
4. Акт дослідних випробувань елементів захисту польових складів від ураження вибухонебезпечними предметами, що застосовуються ударними безпілотними літальними апаратами (затверджений начальником Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки Збройних Сил України від 27.06.2016 року).
5. Наказ НГШ ЗС України від 12.11.2007 №200 Про затвердження Керівництва зі зберігання інженерних боєприпасів у ЗС України.

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОПОВІЩЕННЯ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
Олександра ПЕКАРСЬКА, Олена ШКУРКА, Мар'яна БЕЗЗУБКА 199

НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ЯК ОДНЕ З КЛЮЧОВИХ ЗАВДАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ
Михайло МАТВІЄНКО, Яна ВОЛИНЕЦЬ.....201

НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ
Тетяна ГОЛУБ.....202

НЕБЕЗПЕЧНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ: ПРАВОВІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ
Вікторія КОЛЕСНИК 204

НОРМАТИВНО ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЕКТУВАННЯ СИСТЕМ ПОЖЕЖОГАСІННЯ ТОНКОРОЗПИЛЕНОЮ ВОДОЮ. УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД
Роман ПЕЛЕХ, Володимир МАРИЧ.....207

ОБГРУНТУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ БПЛА ДЛЯ ГАСІННЯ ПОЖЕЖ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ З УРАХУВАННЯМ ЇХ ПІДІЙМАЛЬНОЇ СИЛИ
Ігор КАЛУЖНЯК, Андрій ГАВРИЛЮК, Тетяна ВОЙТОВИЧ 210

ОПЕРАТИВНІ ДІЇ ПІД ЧАС ПРОКЛАДАННЯ ПОЖЕЖНИХ РУКАВНИХ ЛІНІЙ НА СКЛАДАХ, БАЗАХ ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН (БОЄПРИПАСІВ)
Ярослав ФЕДЮК, Андрій ЛИН.....212

ОПЕРАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ ПОШКОДЖЕНИХ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЛЯ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ВОЄННОГО ХАРАКТЕРУ
Віталій ТОМЕНКО, Марина ТОМЕНКО 213

ОПТИМАЛЬНІ СПОСОБИ ПОШУКУ ЛЮДЕЙ ПІД ЗАВАЛАМИ
Мар'ян ЛАВРІВСЬКИЙ, Олександр ЛЮБОВЕЦЬКИЙ, Валерія КОВАЛЬЧУК.....215

ОРГАНІЗАЦІЯ ГАСІННЯ ПОЖЕЖ НА ВІДОМЧИХ ОБ'ЄКТАХ ПОЧИНАЮЧИ З 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ
Ярослав ФЕДЮК 218

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ: ДОСВІД МІСТА ЗАПОРІЖЖ
Ганна ДУХНОВСЬКА 220

ОРГАНІЗАЦІЯ МАСОВИХ ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ В УМОВАХ УРБАНІЗОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА
Олена ПОЛЮХОВИЧ, Роман ЯКОВЧУК.....222